

Selostus tarkastusmatkasta, jonka allekirjoittanut teki Laitilan Untamalan Kirkonmäelle 27.6.1995, tutkija Marianne Schauman-Lönnquistin pyynnöstä. Tarkastusmatkalla oppaina toimivat kylätoimikunnan sihteeri Ilkka Tuominen (puh: 922-54267) ja kylätoimikunnan puheenjohtaja Helge Heinikkala

Tarkastusmatkan aiheena oli Untamalan kirkolle kulkevan tielinjan oikaisu, jonka kylätoimikunta haluaa suorittaa kesä-heinäkuun aikana. Tielinjaus tehdään oheisen karttaliitteen mukaisesti, eikä sen alueelta tai aivan lähistöstä ole löydetty muinaisjäännöistä. Pääosin uusi linja noudattaa vanhaa tiepohjaa, mutta linjan suoristuksia tehdään parissa mutkassa linja-autoliikenteen helpottamiseksi. Lisäksi kulku kirkolle halutaan ohjata kokonaan kylätoimikunnan omistaman maa-alueen kautta yksityisiä maanomistajia rasittamatta.

Uuden tielinjauksen yhteydessä kylätoimikunta on suunnitellut tekevänsä seuraavat toimenpiteet:

1. Kirkon eteläpuolella oleva kesantopelto tasataan parkkipaikaksi ja alueelle kylvetään heinää sekä ketokukkien siemeniä. Uusi tielinjaus tulisi kulkemaan kesantopellon itälaitaa liittyen nykyiseen tielinjaan pellon eteläpuolella. Kohta on kaavassa osa suojelualueetta, mutta sieltä ei tunneta kiinteätä muinaisjäännöstä. (ks. valokuva nro 18,)

2. Tien eteläkärki eli kohta, josta tie kääntyy jyrkästi länteen kirkolle suoristetaan siten että vanha riihen kohta täytetään, maata ei ole tarkoitus kuoria, vaan paikalle tuodaan tarvittava määrä soraa. (ks. valokuva nrot 17, 23 ja 24, tielinja tulisi kulkemaan koivujen läpi)

3. Koivuista nykyiselle tielle kuoritaan vallia pois, maa tasataan ja paikalle tuodaan tarvittava määrä soraa (ks. kuvat 23 ja 24)

4. Nykyisin niittynä oleva vanha peltoalue, kohta tasataan kuorimalla vallia nykyisen tien reunasta ja tuomalla paikalle tarvittava määrä soraa. Uusi tielinjaus tulisi kulkemaan lyhtypylvään ja nykyisen tien välistä. (ks. valokuva nro 19)

Tein uuden tielinjauksen kohdalle kuusi koekuoppaa, jotka on merkitty oheiseen liitekarttaan. Näistä kahdesta tuli esiin mahdollisesti esihistoriallisiksi luokiteltavia löytöjä (liitetty raportin oheen) Koekuopasta 2 löytyi erittäin sekoittuneesta maasta yksi rautakautiselta vaikuttava saviastian pala sekä rautanaula, jonka ajoitus ulottuu rautakauden lopulta tämän vuosisadan alkuun. Lisäksi koekuopassa oli runsaasti modernilta vaikuttavaa tiiltä. Kuoppa sijaitsi vanhan riihen paikan pohjoispuolella. Koekuopasta 6 löytyi runsaasti palanutta savea, palaneita kiviä ja tummaa nokimaata. palaneesta savesta jotkin palat saattavat olla rautakautisia saviastian paloja. Samasta kuopasta löytyi myös modernia rautaromua. Koekuoppien koko oli n. 50 x 50 cm, ja lukuunottamatta koekuoppaa 6, joka mahdollisesti sijaitsee rautakautisen rakenteen kohdalla, ne kaivettiin puhtaaseen maahan saakka.

Oppaiden kanssa neuvoteltiin tielinjauksen käytännön toimenpiteistä ja sovittiin seuraavaa: kesantopellolle voi tehdä parkkipaikan ja uuden tielinjauksen tasaamalla maan ja kylvämällä paikalle heinää. Paikalta ei kuorita maata. Pelto oli

tarkastusajankohtana avoimena eikä siinä näkynyt esihistoriallisiksi ajoittuvia artefakteja tai muinaisjäänökseen viittaavia maavärjäymiä. Tasattuna ja heinää kasvavana alue sopii nykyistä paremmin ympäröivään maisemaan. Ehdotin kylätoimikunnan edustajille, ettei tietä suoristettaisi koekuopan 6 kohdalta vaan alue pidettäisiin siistinä ja avoimena niittämällä. Tällöin autoilijoiden ei tarvitse pelätä, että tien penkassa olisi heinikkoon peittyviä kiviä, ja kääntyminen on tällöin helpompaa ilman tien suoristustakin. Painotin Ilkka Tuomisen kanssa lopuksi käymässäni keskustelussa, että tielinjauksesta on neuvoteltava vielä Marianne Schaumar - Lönnquistin kanssa.

Turussa 30.6.1995

Teija Tiitinen

Teija Tiitinen
Aluesuunnittelija

